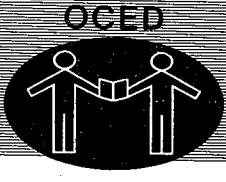
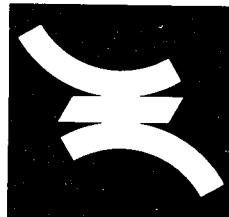

Jèkabaara

"ni jekafò ye daamu ye,
jekabaara nyogòn daamu te."

SNV

Olandi ka netaademén jekulu

Olandi ka netaademén jekulu ka san 10 demen ka se Mali ma

Jèkabaara

"ni jekafò ye daamu ye,
jekabaara nyogòn daamu te."

Suma
Sanni

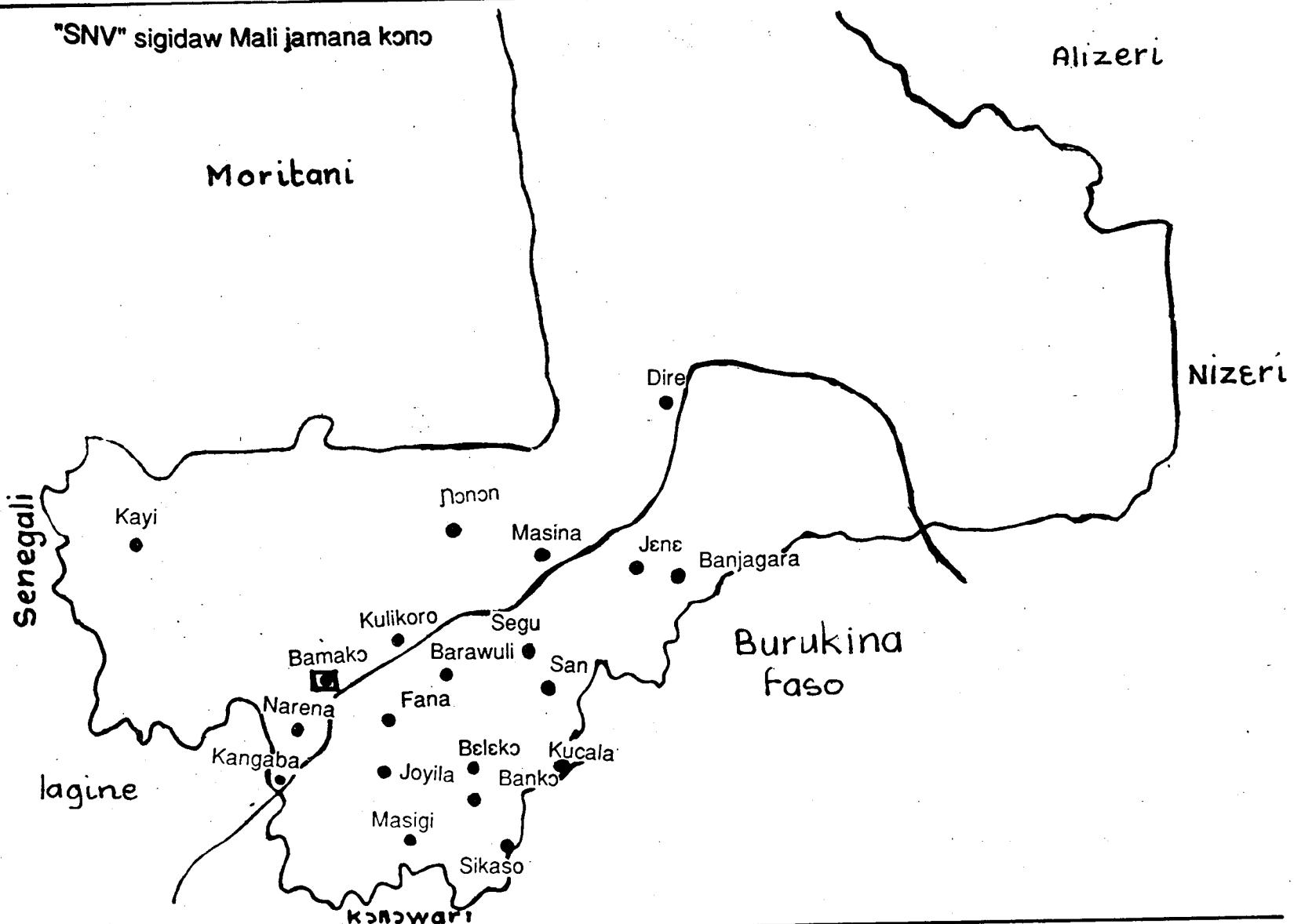
MIN BE BOKO IN KONCO

- № 2 nebila
- № 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 "SNV" ka baara Mali kono

- № 10 An k'an sèbe don kunfinya kéléli ma
- № 11, 12 Tomonna dasiri saw (Tigé 2nan)

NEBILA

"SNV" sigidaw Mali jamana kono

I - "SNV" sigira sen kan 1965 san na Olandi kenyereye jekulu do fe ni Olandi fanga ka jen ye. Jekulu in b'a yere togolakow bee latige. Nka jamana de b'a kabaaaraketaw musakaw bee bo. SNV jekulu ka noggonyew de sen fe, a ka baaraketaw be dantige. Olandi minisiriso min ka baara jesinnen be jamanaw yiriwali siraw jinini ma, o mogow dow be ke noggonye o kene kan. SNV dulonnen don Olandi jamana na sira caman werew la. A be se ka nafolo soro jamana waribon caman fe walasa k'a ka baaraw ke. Bi-bi in na, Olandi ka demen nafolo be se ameriken wari miliyon 1500 ma. O wari o la, Ameriken wari miliyon 15

labilalen don SNV ye (sefa miliyon 4500) kabini 1979 san na, SNV, ka demen yiriwara kosebe ka se cikelaw yiriwa siraw ma.

SNV joyoro ka bon kosebe Olandi jamana ka demen laseli la jamana werew ma. O de koso ale sen te musaka dogoyaw la, Olandi jamana ye minnu sigi sen kan demen jekulu tow kono.

II - SNV ka demen siraw

"SNV" b'a jini ka demen lase faantajamanaw ma walasa ka faantajna keleli sabati u bolo. Ab'o demen ke ni mogow faamuyalen bilali ye ka se duguwkonobaara sira fe. Cogowere

yere la, "SNV" be se ka nafolomugu bo walasa ka yiriwabaara do sigi sen kan faantan jamana ninnu kono.

Nka "SNV" b'a jini folo k'a don n'a y'a soro a be demen minnu ke, n'olu be se jamana faantansrew ma tigiti. Barisa demen kun ye olu de ka bonogola ye, an'u yere bolo donnii u togolakow bee la.

Walasa baara ninnu be sira soro "SNV" be mogow kunnafoni faantan jamanaw ka geleyaw la, u k'a don k'a faamu fana, ko jamana olu ni demen ka kan u ka faantanya kelelibaraw sira kan. Barisa "SNV" b'a don ko faantanya sababuba do de ye faama jamanaw ka faamuyabaliya ye ka

"SNV" kunnafoni

nesin faantan jamanaw kono kow ma. "SNV" ka mogominnu mana na baara ke faantan jamanaw kono n'olu seginna Olandi, olu b'u cesiri yen mogow lafaamuyali la faantana geleyaw la.

III - "SNV" ka demen soro bagaw

"SNV" ka demen be se faantajamanawde ma minnu kono mogokelen-kelen ka san soro te ameriken wari 1000 bo, n'u kono mogokelen-kelente se k'i hakili latige ni balosi san 65 soro ye, n'u sebendonbagaw te jamaa mogotlance bo.

O bee ko fana, "SNV" be sugandili de ke ja manaw la. O be ke walasa ka SNV lasigidenw ka baara nogoya u bolo ani k'a cogo ne. O de koso, jamaa caman ye demen nini "SNV" fe, minnu ma se k'a soro halibi. "SNV"

b'a mago kerenerennen don musow ka yiriwa siraw sinsinni na.

N'a y'a sorodemensira min kun site musow ka yiriwali kan, "SNV" te o ke, f'a k'a don de k'o demen o te na ke musow joyoro nagasili sababu ye.

IV - SNV ka ketaw

O baara ketaw la, dwo barika ka bon kosebe, i n'a fo :

- Ji numan sabatili duguw kono ;
- Balow laseli desebaatow ma ;
- Keneya matarafasiraw duguw kono ;
- Senek yiriwasiraw duguw kono ;
- Baaradege siraw yiriwali ;
- Bololabaara sabatili n'a sinsinni ka ben je-ka-baara siraw ma ;
- sisow joli dugu mogow ye.

V - SNV donni n'a ka baara Mali kono.

"SNV" ka demen folow sera Mali ma 1978 san na. A ka baara folow kera keneya sabatiliwalew sinsinni ye Doyila ni Kaaba kafow kono.

Nka bi-bi in na, "SNV" be demen, don Mali ma faantanya keleli la sira caman fe :

- Ji numan sabatili duguw kono ;
- Cike sinsinni n'a yiriwali ;
- Kungo sabatili ni jiriw lakanani duguw kono ;
- Kalansiraw ni kunnafonisiraw ani balikukalanden jolenw ka baara ketaw la duguw kono (O misali do ye "Jekabaara" ye, "SNV" ka demen be se o min baaraw ma kabini 1987 san.)

Bi-bi in na, SNV ka lasigiden mogo 25 de be Mali kono yan demen ninnu lasecogo numan kanma.

Keneya sinsinni siraw Doyila ni Kaaba kafow kono

K'a ta 1985 san na fo 1989 san, Olandi jamaa be sefa tama miliyon 410 bila Mali fangaso ka bolo kan walasa ka keneya soro siraw sabati Doyila ni Kaaba kafow kono (Kulikoro mara la). Demen in b'a nini ka duguw kono keneya sabatiba arada (dogotoros...) ka baara nogoya ani k'u ka baarakeminew lakuraya. Walasa baara in be sira soro, taabolo

naani be matarafa :

folo) - kalanw ni kunnafoniw laseli fo dugu misenninw kono keneya sinsinni siratige la.

2nan) - feerew sigili sen kan fura folow soro cogo la dugu misenninw kono walasa furakeli kun folow be ke sani taali ce dogotorosobaw la ;

3nan) - ka kunnafonisira telinw sigi

Bana kunben ka fisaa bana furake ye

sen kan walasa ka baara ninnu lakodon duguw kono ;

4nan) ka feerew sigi sen kan minnu be keneya sabatili baarada ka lasigidenw ka baara nogoya u bolo.

Kolesili siratigela, joyoro kerenerennen be musow ka bolo kan demensira in kono.

"SNV" ka baaraw Mali kōnō

Kōlōn numanw senni Doyila kafo kōnō

Kōlōn kuraw bē sen k'u da laben, ka datugulan k'u la.

Kōlōn kōrōw bē labo ani k'u laben

Kabini 1984 san, Olandi jamana bē demen donna Mali jamana ma ni sefa tama miliyon 340 ye, kōlōn numanw senni kanma Doyila kafo la (CMCT). Baara in tora sen na fō 1988 san. Baara in kōnō, jōyōroba dira musow mak'a masorōjikow ni jilabaara fanba bē musow de bolo. Olandi y'i senbo baara in na 1988 san, k'a to duguw mögōw yere bolo, k'o da baarabolo sigikan yere kan.

Baara in kōnō dugu mögōw lafaamuyara ji sanuman jōyōro la keneya sabatili la. O de kōson kōlōnw kōnōna labenna k'u kisi cunni ma. O hukumu kelenw kōnō dugu mögōw lafaamuyara ji ka kasaraw la n'a ma sanuya.

Feelew ninina musow ni denmisew ka ji donni geleyaw la ani fana, kunnafoniw dira ji lakanacogo kan, dugu mögōw ma. O hukumu kōnō, dugudenw yere kalanna ji lakanabaaraw la, walasa keneya bē sabati halidemebannen kō. Osiratigela de la, duguden dōw sugandira k'u dege kōlōn kōrōw laboli la ani kōlōnji furakecogo la ni feere kuraw ye; dugu kōnō numu dōw n'ajirilabaarala dōw

fana degera kōlōn numandilanminenw bōcogo la. Dugu kōnō julaw lafaamuyara kōlōnsenfenw feereli nafa la duguw kōnō.

Numu ni jiribaarala kalannen ninnu bilara kenyereyebara sira kan •

Dugu jiriko Segu

Jirisenforo binna Segu mara yōro caman na

"SNV" ka baaraw Mali kono

K'a ta 1984 san na fo 1989 san, Olandi ka demen be se Barawuli ni Jono ani San kafow ma, Segu mara kono jiriw ladonni an'u lakanani kada kono. O koso feere be tige ka dugumogowyere lafaamuya jirintanja ka tijeni na jiko ni seneko ani adamadenja yiriwasiraw bee kan. U besendonaaraketaw fana na walasa u k'a don k'u ka dinelatige noqoyali sababu gelen do y'u ka dugukolow neemani ye an'u ka kungo jiridon ye.

Baara b'a nini fana ka dugumogow lafaamuya kungo jenini ani jiritige jugu joyoro la jirintanja ko la. n'o kera u na jiriw kisi ani k'u ladon. Osiratige kelen na nafasorosira minnu be jiriko la olu be nefo, minnu be ke ni hakili ye walasa jirintanja kana na. Finfinbo be o la...

Jirituru ni jirinonabilali be nefo walasa ka jiri sijennakow soroduguw kono.

Ninbaarabolo kelen sente, musow

Cikela ka nafasoro sira do ye jiriforo ye
joyoro be pereperelatige sorod yiriwali
la duguw kono. Baara kanma, Olandi
jamana ye sefa tama miliyon 800 de
bila Mali jamana ka bolo kan. •

Kungo jiriko Kulikoro ni Doyila

K'a ta 1983 san fo 1990 Olandi ka demen be se Doyila ni Kulikoro kafow ma (Kulikoro mara kono) kungo jiridon ani jirituruko la.

Demensira in nafa ka bon barisa a be ke baloko sabatili ni sorod yiriwacogo

feere kuraw de sirili ye. A be ke sababu ye ka dugumogow ka jirikomagoje ni jirituru, jiri nonabilali ani jirilakanani ye, ka jiriforow bila dugumogow bee ka bolo kan ani ka mogow ka ddogokomago ne k'a sorod o mana ni jiriw tijeni ye. O dun de ye ja ni kungontanja balili sababu ye.

Dugu mogow be sendon baara ninnu na ani k'u lafaamuya u nafaw la dugu ka bongola sitatige la. Demen in kunba ye ka duguw don noqonna ni je-ka-baara ye jirituru ni kungo jiridon kada kono.

Walasa baara ninnu be sira sorod jirisijeforow be dilan duguw kono ani ka jirilakanafeerewsigi senkan, minnu be na ni jamana yoro bee laboli ye jiriko la. N'o dun kera, ji be laboli ke ka sene ni baganmara sorow yiriwa. O hukumu kono feerew be tige tobilidogoko la walasa ka kungo jiriw lakana.

Demensira in siratige la, Olandi jamana ye sefa tama miliyon 715 de bila Mali jamana ka bolo kan.

"SNV" ka lasigidon ni ji ni kungo baarada mogow dugu jiriforo la

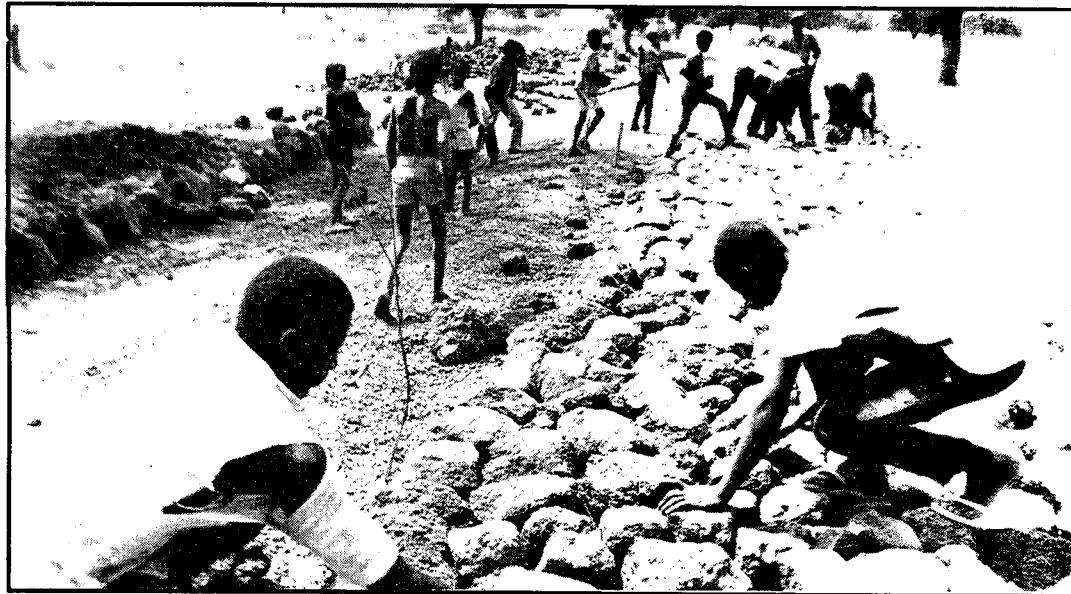
Ji basigiyorow dilanni Fana

K'a ta 1988 san fo 1990 san, Olandi jamana bë sefa tama miliyon 90 bila Mali jamana ka bolo kan demen kadara kono, walasa ka ji basigiyorow dilan CMDT ka mara kono, Fana.

Fana ye dugu ye min sigilen don Bamako ni Segu ce bamaetere 120 noggon na.

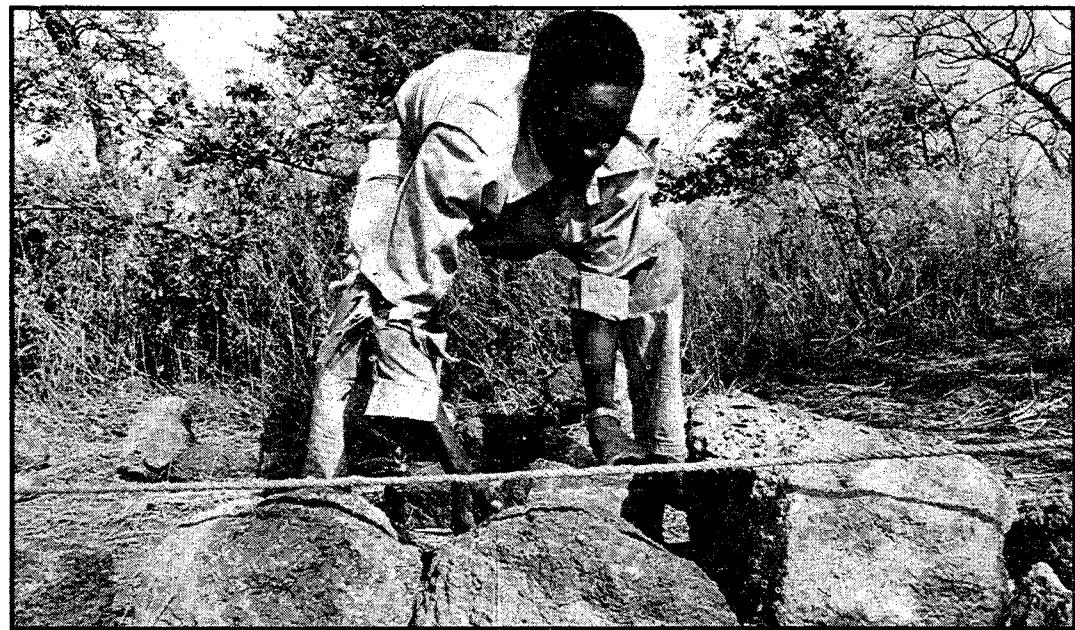
Ji basigiyorow ninnu dilankun ye de ka dugukolotijé bali walasa ka sené ni kungo sabati ani ka magoneji sanuman basigi mogow ni baganw ye.

Ji basigiyorow minnu bë yen ka koro, olu bë jateminé walasa k'u laben, k'u nafa jidi. O siratige la, dugu mogow yere sen bë don baaraketaw la i n'a fo balan dilanw n'o noggonnaw

Dugu mogow bë jikunben balanw dilanni na.

Dugukolo tijenecogow balili

Jikunben balanw bë jo jibolisiraw ne

K'a ta 1986 san na fo 1989 san Olandi ka demen bë se Mali woreduguyanfan kafo daw ma n'o ye Sikaso ni Kucala ye walasa ka jateminéke dugukolo tijeni kunw na, ani ka fura soro u la, walima k'u bali. O baara de kadara kono "CMDT" senekelasigidew bë kalan walima ka do fara u ka dönniya kan walasa baara bë sen soro. Dugu mogow fana,

ce ni muso bee bë lafaamuya, k'u sendon baaraketaw la walasa u bë dugukolo tijenekunw n'u balawuwdon, ka se k'u kele, u yere ka soro sabatili koso.

Baara in kekunba do fana ye ka dugu mogow lase uyere koro sumanko, jiriko ani furabuluko siratige la. O de koso sinsin bë ke dugukolonafafew joyorow nefoli kan dugu mogow ye

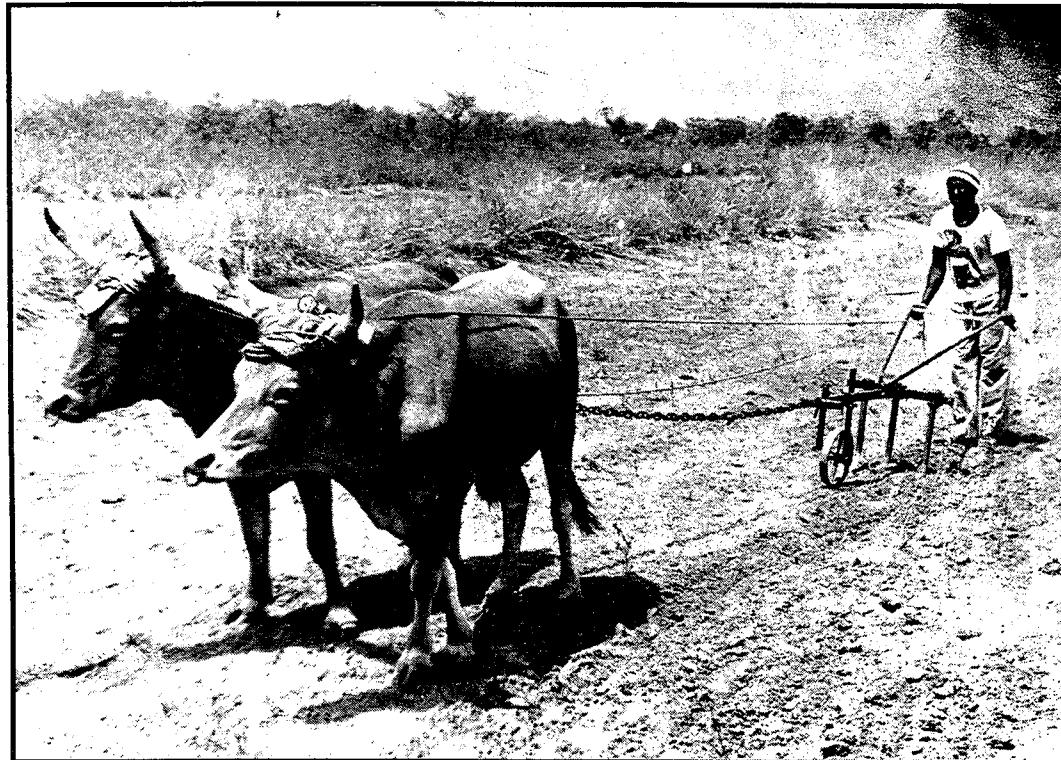
walasa u k'u tijeni bali.

Demen in kadara kono, Olandi ye sefa tama miliyon 280 de bila Mali fangaso ka bolo kan. N'ka musaka werew diliko bë sen na walasa ka baarabolo in kuntaa janya

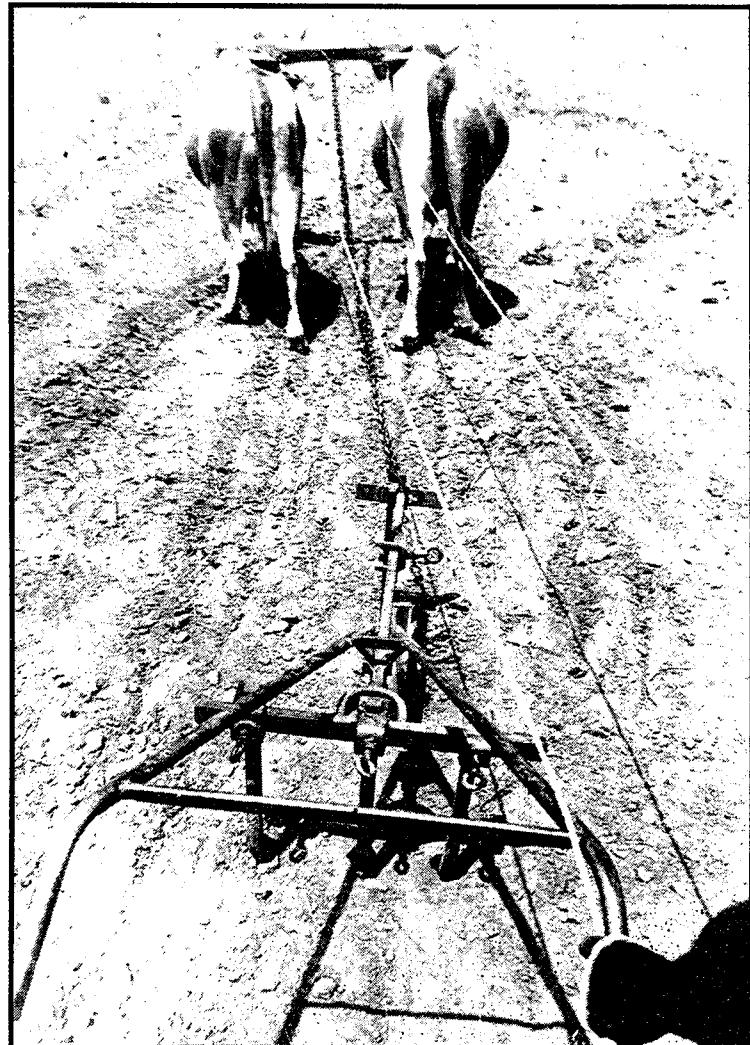
Cike yiriwacogow ninini baara

Kabi 1978 san, Olandi ka demen bë se se Mali jamana cikecogow nejinini baarada ma (DRSPR) kooricikeda ka hukumu kono Sikaso mara la.

Demen, in kun ye ka geleyaw dòn cike kan walasa k'u furake. O siratige kelen na a bë jini ka sene ni baganmara lataa njogon fe cikelaw bolo barisa olu te se ka taa njogon ko. A bë jini fana ka cikelaw kalan senekedugukolo ladoncogo la walasa ka soro yiriwa. Jatemine bë ke feerew bëe kan minnu sigilen don sen kan walasa ka geleyaw kunben sene siratige la. O jatemine bë ke mogofaamuyalenw fe k'a jaabi lase "DRSPR" la o ka kiimeli ke baarakelenw nafa kan. O kunnafonni kelen bë se "CMDT" njemogoso ma walasa a k'a dòn a ka senekelasiidenw ka kan ni baara min ye.

Seneke misiw bë kalana sari saman na sani forobaaraw ce.

Ninini ninnu bë ke baarasen wooc kono :

1) dugukolo nafa sabatili.

2) cike ni baganmara doncogo njogon na cikedakelen-kelen bëe la ani cikemara mumé kono.

3) dugukolonon balilifeerew dilanni.

4) Cikebaganw ladonni

5) Musow ka baaraketaw yiriwali

6) Senefenw ni dugu ka nafasorosiraw lacayali.

A yera ninini sen fe kodugukolo nafafenw bë katijë ka t'a fe ani

fana ko kungo jiriw bë ka dögoya. O dun bëe sababu bë mogow cayali de kan sigidaw la ani waati bëe forokurabo. O de kosoñ a dønna ko ninini kologirinw ka kan ka taa dugukolo nafafenw lakanacogo de ma ani baganmara ni sene doncogo njogonna.

Demen in min bë to sen na fo 1989 san, o kuntaa, bë se ka janja fo san danmadë were.

Baara in kadara kono, Olandi ye sefa miliyari saba hake bila Mali jamana ka bolo kan, nin cgo in na :

- Tigë 1 ni 2nan : sefatama miliyari 1 ani 800.000 ;

- Tigë 3nan : Sefatama miliyari 1 ani 300.000.

"SNV" ka baaraw Mali kono

Jiriko sabatili Bananba kafo kono

Kulukoro mara la

K'a ta 1986 san na fo ka taa a bila 1989 san na, Olandi ka dëmen be se Kulukoromara ma, Bananba kafo kono jiri sabatili hukumu kono. Kungojiridow be ke ka dugu mogow yere sendon o baara la walasa u be faamuya soro jiriko joyoro la sena yiriwali la. Gakulu janaw be ko, k'u

jensen ani k'u nafa fo duguw kono walasa do be bojiritigé la, barisa o de be jiri ban kungo kono.

Cikeda do fana be jo jiri siñew soro li kanma walasa ka jirituruta soro waati bee mara kono.

Kolosi : Baarabolo in kewaati kuntaa janjani musakako neñini be sen

na. N'o soro la, o fana be late men Kulukoromara ka ji-ni-kungo baarada ma i n'a fo dëmen folo kecogo walasa ka taa ni jiri yiriwa n'a lakanawalew ye..

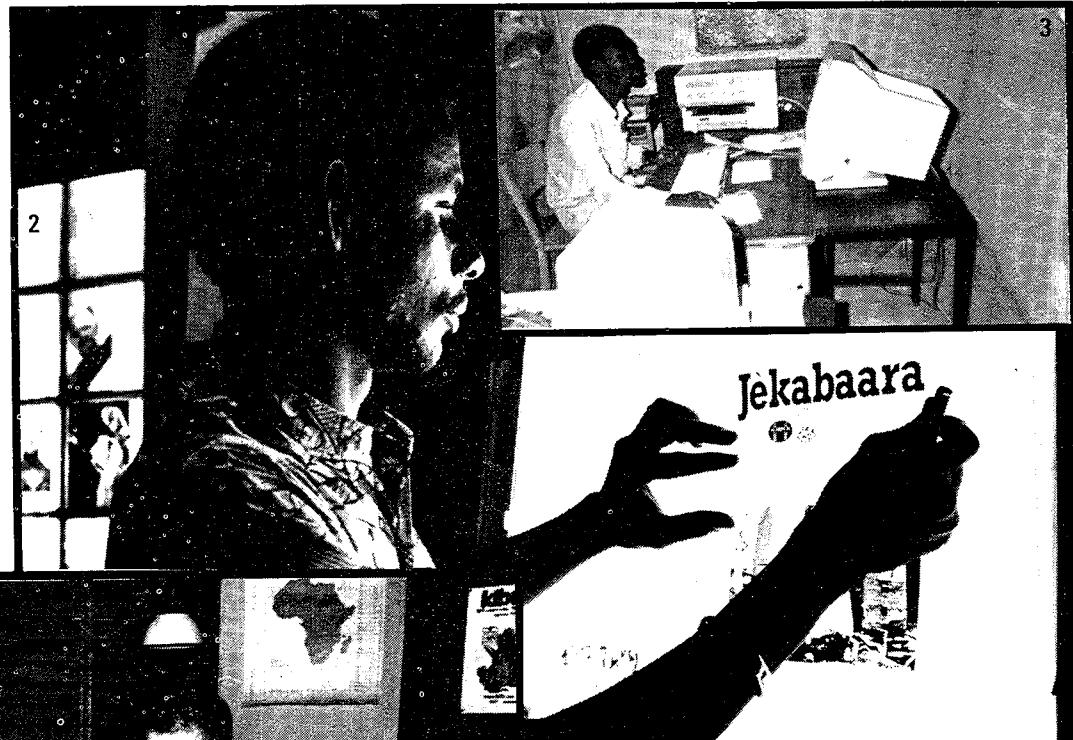
Olandi ye musaka min ke demensira folic fe, o benna sefa tama miliyon 620

Kunnaфони себен "Jekabaara" дëmenni

Jenogonja hukumu kono seneké baarada fila y'u bolo di nogon ma ka kunnafoni sëben bo min togo ye "Jekabaara". O baarada ninnu ye kericike yiriwada (CMDT) ani tiga ni sumankise cikeda (ODIPAC) ye.

Kunnafonisëben in be faamuyali lase duguw balikukalandenw ma u ka dugu yiriwali sira bee lajelen na.

K'a ta 1987 san na fo 1990, Olandi jamana be sefa tama miliyon 26 de bila "CMDT" ni "ODIPAC" ka bolo kan walasa ka dilanyoro kerénenkerénen soro kunnafonisëben in ye ani k'a ka yéreta sabati kosa fe a dilanfénw n'a ka boliko la. •

Ja 1 : Amadu Gani Kante ni Olandi ka lasigiden jekabaara dilanni kada kono, Leo Sel. U be "Jekabaara" bo ko do dilanni na nogon fe.

Ja 2n : "Jekabaara" labugunbaaraw do be sen na.

Ja 3n : "Jekabaara" sëbenyoro mikro-ordinateri la Jamana sëben labenyoro la Bamako.

"SNV" ka baaraw Mali kono**SINIÑESIGI JIGINEW**

Siniñesigi jigine joli ye dugu mogow bee lajelen de kunko ye,
u b'a baaraw bee ke jogon fe.

Baarabolo min daminer CMDT mara kono, San kafo la, 1988 san na, n'a be to sen na fo 1991 san na, o kun de ye ka se ka dugu mogow fara jogon kan kuntilenna kelen kono. O kuntilenna o ye siniñesigi jiginew joli de ye walasa ka suman mara dugu kono waati gelenw kanma. A kun ye fana ka ben ni kelenya sabati dugu mogow ni jogon ce min b'a to u b'u yere kunkow jenabo u yere ye.

Baarabolo in b'a jini de ka siniñesigi jiginew dilan duguw kono walasa ka waati gelenw nesigi. O de siratige la, a b'a jini ka dugu balikukalanden jolenw kalan sannifeere ni nafolo jenabobaaraw la walasa olu be jigine nunnun jenabo ani k'u kolosi. O siratige de la, balikukalansow be dayelen ani ka sumanw seneta caya duguw kono.

Siniñesigi jigine kow jubora kerecen jekulu de fe a be fo min ma ko katolikiw. A donna "CMDT" ka baara

ketaw la. Siniñesigi jigine nunnun b'a to duguw mogow hakili be sigi baloko la waati bee.

Baarabolo in be juru don duguw la walasa u ka suman san k'a ke jigine nunnun kono. O b'a to fana cikelaw ka baloisongo don suguw la.

Walasa u b'u ka baara ke a cogo la, jigine nunnun musakako kolosibaga jekulu mogow be kalan waati ni waati sannifeerebaaraw ni nafolo jenabobaara n'u nogonnaw la. Kolosibaga jekulu in de ye siniñesigi jigine nunnun josen ye duguw kono.

Baarabolo in be lataama koorisene yiriwa baarada de fe Mali kono yan.

A musakaw n'a baara latiimecogo numan mogo faamuyalenw be bo Olandi ka demen jekuluton de fen min ye "SNV" ye.

Jigine ninnu be jo k'a laben kojuman walasa ka suman lakanna.

Duguw kumakan

An k'an sebε don kunfinya keleli ma

1985 san na, dijne mögo miliyari 3 ni kola, minnu si be san 15 bo, mögo miliyon 889 de tun be kunfinya dibi la. Okoroye ko mögo keme o keme, mögo 27 ni murumuru ye kunfin ye (27%). Kuma lasurunna na, dijne baliku naani o naani, kelen ye kunfin ye. O koro ye, i n'a fo "UNESCO" y'a nefs cogo min na, mögo min te se ka sebenni ke walima ka seben kalan a ka dijenatige kun kan.

Nka kunfinya in ye faantan jamanawde kono koye kosebe, barisa, o san kelen na (1985), jamana yiriwalenw kono, mögo miliyon 20 dörön detun be kunfinya dibi la. N'ye mögo 2 ye mögo keme o keme la (2,1%).

Azi de kunfinw ka ca kosebe : mögo miliyon 666 ; ka Afriki tugu o la : mögo miliyon 162 ; k'laban ni Ameriki latini ni Karayibu ye : mögo miliyon 44. Nka, o yoro laban in de fana kunfin kiime ka dögön dijne faantan jamanaserebœ la : mögo 17 de ye kunfin ye keme o keme na (17%) ; ka Azi da o kan : 36% ; ka Afriki da o kan : 54%.

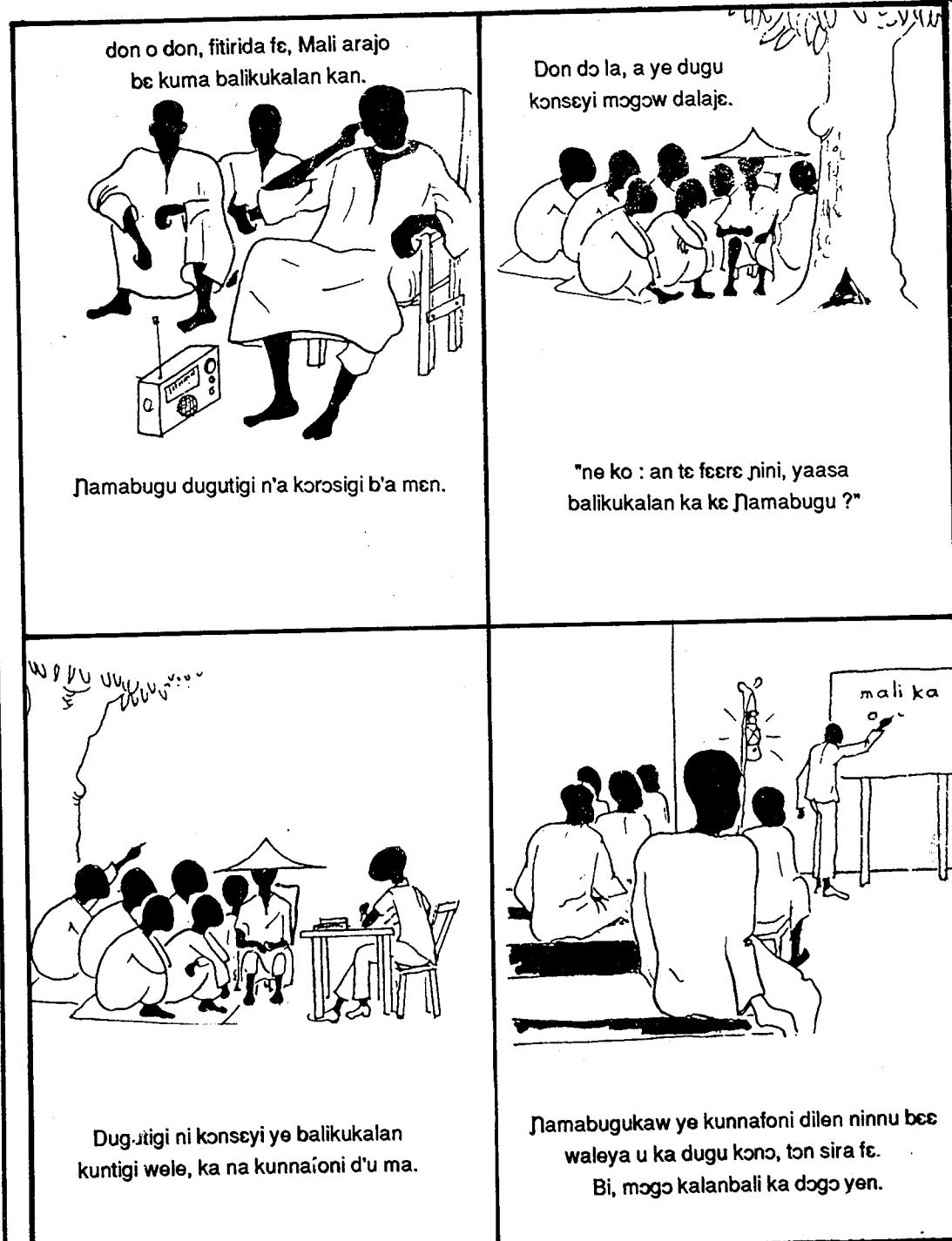
Jamana kono ntœn be yen minnu kelen-kelen kunfin ka ca miliyon 10 ye, dijne kunfin 75% bœ kafolen be olu kono ; o jate ye ko kunfin naani o naani dijne kono, 3 be o jamana kono : Endi jamana (kunfin miliyon 264) ; Sinwa jamana (miliyon 229) ; Pakistan (miliyon 39) ; Bangladeshi (miliyon 37) ; Nizeriya (miliyon 27) ; Endonezi (miliyon 26) ; Brezili (miliyon 19) ; Ezipti (miliyon 16) ; Iran (miliyon 12).

Dijne kunfin hake be jigin ka t'a fe. Nka dijne jamana cayali koson nin waati in na, ani geleýaba minnu be dijne faantan jamanaw kan, o b'a to hake in be jiidi ka t'a fe. O de koson 1989 san in na kunfin jama hake be surunya mögo miliyari kelen na.

Kunfinya ni faantanya

Kunfinya ni faantanya de be taa noqon fe. Waati o waati ni soro nagasira, sebennidegeli n'akalanni nedonsiraw be dogoya. Nka a te o cogo la tuma bœ; danmakow b'a la : Kongo ni Ecopi ni Zanbi ni Zinbawe (Afriki kono), ani Sri Lanka ni Tayiland (Azi)

kono) ; o jamanaw ka kunfin jama kiime ka dögön kosebe u sigida to ta ye. O b'a jira ko kunfinya taamaseere te faantanya ye. Dijne sorojig jamanaw fana be yen, minnu kunfin hake ka ca haali k'a sabu ke dijesira taacogo ye : Arabu jamana korenfe jamanaw y'o do ye.

Tulon te sebe sa

Korofe noggoyara, a tora Blajalamani dugutigi ka sere ta la. Bee y'i bolo mafara, ni o ni ka sonfenw bo ka di saw ma. Muso wolonfla ko sa, o de ker'a geleya yoro ye. Ko npogotigi kwalen wolonfla, minnu jelen tew-tew, o ka di saw ma. Yali saw de be n'u furu sa wa, yal'u be n'u dun sa de wa ? Maa si koni m'o lahala don. Ko npogotigi ninnu koni jenema ka di. U be na ke fen o fen ye, maa t'o don. Bee kabakoyara, k'i konona fili. U tora k'a junnununu :

- E, sa saba, muso wolonfla bee ! Muso kelen-kelen ma wasa ke ?

- A na soru do la kelen be saba ta, to fla na to ni fla-fla ye o tuma.

- Ayi, maa kelen muso fla wali muso saba, an ma deli k'o ye an fura danma. Anw koni be min don, ce kelen, muso kelen, a banna.

Kabi npogotigiko fura, dugu npogotigiw fye-fyera. Dow bolila ka t'u kun fe. Minnu ka je, o dow tora k'u yere mun ni tulu ni daafinfin ye, cogo min u be kisi saw ma. a ma ne min ko, a ker'o ye. U ye kwalen wolonfla minne dugu koni ka di dasiriw ma ; u sinna ka tunu ; npogotigi ninnu kera fen o fen ye, o ma don maa si kelen fe. Bee koni k'u sara de. Wa k'ata o don na, san o san, npogotigi wolonfla de be saraka saw ma. O kera

TOMONNA DASIRI SAW

(Tige 2nan)

laada ye, n k'a fo dagakise blen.

Tomonnakaw tora ten, ka to ten, do nana fara laadaw kan ko kura. Saw ye ci don dugutigi da, k'a fo jcma ye. Dugutigi ye jama laje fere la, ka wale lase.

- Ayiwa, jama kuma donnna n da dugu dasiriw fe, k'a fo a' ye : laada kura nana. Ko denkundi fen o fen be ke, ni bolokoli be ke, ni konjo be ke, wali jenaje jan o jan, wajibi don an ma, an ka dugudasiriw ka bo a nun ma. U ka bo a nun ma, o korofe ye di ? Ni nin wale fen o fen be ke, an ka kan k'u jansa fen na. an k'u bonja sigi. Denkundi, u ninyoro saga wolonfla ka bla u ne. Ni bolokoli fen o fen be ke, u ninyoro ye ntura wolonfla ye., bolokoden kelen-kelen bee. Ni furu don, ntura wolonfla ni mutikali kemene wolonfla. O temenen ko, ni npogotigi fen o fen be furu, wajibi, o npogotigi be su wolon-

fla si olu fe folo, o muso ka soru ka don a ce fe furu la. O ko, ni maa o maa sara, finikono tama wolonfla be d'u ma jansa ye. Min fen o fen y'a laada soso, wali ka to laada tiimebali ye, u be bone da o tigi kan ; u b'i cin, wal'i somaa na cin, kelen a do la kelen ne ka fyen. Dasiriw ye sariya fo k'a geleya kosebe. Ko a kana k'an ne na tlone kuma don. N'an be heere fe, o tuma u ka laada folen ka bo a sira fe ka tiime fana. N'u ka laada tijenna dongodan, odondabe Tomonnakaw ye, sunaa t'u ye. Awa min fura n ye k'a las'a ma, o ye ninye ; a'k'a cogo mafle ni hakili ye. Haketo b'a la.

Maa da denen tora fefew. U diminen dusu kasilen don cogo min. U dusu kaminen don kolokolo te. Dow ko :

- Pay ! papay ! Nin de ka fusa. kabi ko damine mun fura ? Nin dagakise blen in te maa noye an yere k'o de. N'i

Tulon te sebe sa

ye den don ke k'a ko sin i ma, n'i n'orokora, o y'i yere noye. Nka sufuya ni kunfinya dey'an don nin bee la de !... Nin ye kunfinya tono de ye.

- Min don, nwanlagosi kun te, an k'a laje k'an bolo mafara ka folen bo a sira fe, an ka heere de b'o la. An'an ka sutura koni.

- O ye heere nogolen jumen ye de ? E, dugutigi kana yel'an na. An k'an bolofen bee ce ka nin sa tere juguw la, k'an furumusow t'u bolo u k'u sago n'u dunjo b'u la, hali bi i b'i son ko heee-re ?

- Nin koni kera ji bonnen ye sa, ce cogo te nin na.

- Jon de kera ji bonbaa ye ? E n'i ka kundin sere ko.

- A ma se nin bee la. A ma se nwan dwaya la. Maa ti to b'i la ka sinin don koy !

- O te tijen ye ! Ni nin n'a nwanna don, maa be se ka sininko ne sigi kab'a ma se, n'i b'i ka waleya ke dalulya la koni, yan'i b'i kari i kun fe.

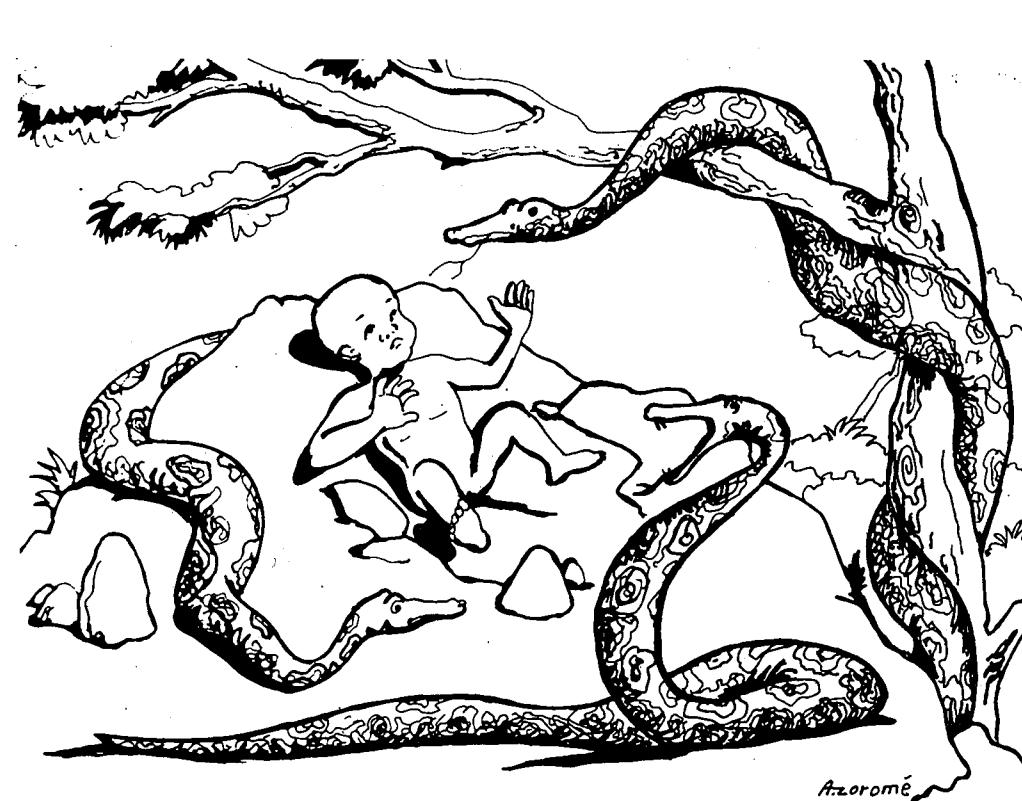
Ayiwa, a'ye haketo. Ny'a jigi nin nwanna were te n soro.

Dugutigi donn'a ka jalaki koro, Blanjalama da dennen tora, a ta b'a kono. Korofo da blala, nwanaye wulila. Jama wajibiyara ka dasiriw ka laada bee tiime.

*
* *

Maaw y'a da bo minke ka sarati tiime, oye saw ka jaman juguya ka t'a fe. Tomonnaka caman tun te se ka sarati ninnu dafa u kelen na, nka dugu bee lahoroma na, u tora sutura la. Tomonnakaw ye mun ke ? U ye bolomafara don u ni nwan ce. Denkundi o, bolokoli o, furu o, saya o, nin mana na min fen o fen ma, bee b'i bolo kafo. Fo a ko labanko sa ! O ye sanja ke. O bolomafara laban ciricarala. E, nin fen te maa si bolo, a be ke di ?

Dasirisaw ka nata nana bonja ka ke dansago ye. Bada bagan de be kan kari ka d'u ma ; suman be koron cogo min ka fil'u koro, o degun

taara ka fo dan. Saw yere nana bolomafara bo laada la k'a ke sariya ye, wajibi. Maaw toorola ka jani.

Saw kera sababu ye k'u ka toli nemeneme koloko ka don Tomonnakaw ka maaya la. U fura danma, u tun te muso caman furu don, u nan'u sen don o la. Nwan tonjo ni nwaneko nana don u ni nwan ce. O tun t'u fe korelen. Suya nana far'o kan. Dasirisaw be dugu maaw kan, u yere dama fana be nwan kan. Maaya bilisara, jigiya tijenna, dannaya nagasira ; barika banna, a kera bo'e da kelen ye ; k'a k'i ko jamana ka wuli jama kun na. Nin bee de ye dasirisaw ka wale ye. Saw be don maaw kan f'u siso kono ; ate kunila ika bereta u fe. U man'i cin, n'i fan kelen sara, o y'i kunnadiyalen ye, nonte i be sa o sanja bee. Saw manana min dimi mine, u be n'o kanma ; u t'i to abada.

Jamatigi muso nana jigin denke la. Foyi ma k'a fe ka dasirisaw ka sarati tiime. Hali se tun t'a fe sango saga, ka ke denkundisaga ye. Saw ye ci bl'a ma, a k'u ka sarati dafa

joona. a ko foyi t'a fe. U k'o t'a la ; u ka sarati te se ka to tiimebali ye, nonteun'a dencin ; a be sa. Jamatigi ma foyi soro ka di saw ma. U nana den kun na su fe. Fongfonin de folola ka den in cin, ka sin k'a fari faa a kan ten, k'a da mine, a ma se hali ka kasikan bo, o k'o, ngorongo ye daji ser'a ne na, ka sin k'a ne fyen ten, minjan ka soro k'a kunun. U temenna ni den in ye nin cogo in na, a ba sunnabaato jine ma. U selen u ka wolokonton kono, minjan ye den in wogoo ; k'i melek'a la, k'a sanma ntanyi ! K'a bisi, k'a tulujie bee seeene ka bo'la. U jerak'a sogo nimi, hal'a kolo meesre, u y'a bee ke law ! Ka laban ka tulu domin, nin k'u mun a to la, f'u be yelenku. Jamatigi dennin banko fle nin ye, a ker'u fe sonja dan ye, a kelen te ; o nwanna danma min kera, o nwanna min be ke, o ye hakentanye, a ko nege bora fo k'a kasa ti maaw nun koro. Ni min den ma dun cogo in na, o muso kelen na sa wal'o yere ka fyen.

(A to be ko)
Mamadu Dukure